

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul deciziei Președintelui ANRCTI privind procedura de acordare a unei licențe de utilizare a frecvențelor radio în vederea furnizării de rețele și servicii de comunicații electronice mobile în benzile de frecvențe 410-415/420-425 MHz

Perioada de consultare pentru proiectul deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației privind procedura de acordare a unei licențe de utilizare a frecvențelor radio în vederea furnizării de rețele și servicii de comunicații electronice mobile în benzile de frecvențe 410-415/420-425 MHz publicat pe pagina de internet a ANRCTI la data de 22 februarie 2008, a expirat la data de 10 martie 2008.

Proiectul deciziei urmărește elaborarea reglementării prevăzute de art. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 61/2008 privind procedura de selecție pentru acordarea unei licențe naționale de utilizare a frecvențelor radio în vederea furnizării de rețele de date și servicii de comunicații electronice mobile în benzile de frecvențe 410-415/420-425 MHz și instituirea, în condițiile de deschidere, transparență și nediscriminare impuse de dispozițiile art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.591/2002, cu modificările și completările ulterioare, a regulilor procedurale ce vor fi avute în vedere pe parcursul desfășurării licitației, precum și clarificarea condițiilor principale pe care trebuie să le îndeplinească participanții la procedură.

Proiectul deciziei constituie a doua etapă, după Hotărârea Guvernului nr. 61/2008, care stabilește tipul de procedură aplicată și taxa de licență, a mecanismului de eliberare a licențelor care se acordă prin procedură de selecție reglementat de dispozițiile art. 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2002.

Observațiile primite în cadrul perioadei de consultare se referă, în principal, la următoarele aspecte:

1. Caracterul discriminatoriu al prevederilor art. 3 din proiectul deciziei

Se solicită eliminarea dispozițiilor care interzic participarea la licitație a operatorilor care dețin cel puțin o licență națională de utilizare a frecvențelor radio în vederea furnizării de rețele și servicii de comunicații electronice mobile în benzile de frecvențe 880 - 915 MHz / 925 – 960 MHz (GSM 900), 1710 – 1785 MHz / 1805 – 1880 MHz (GSM 1800), 453 – 457,5 / 463 – 467,5 MHz (CDMA 450) sau 1920 – 1980 / 2110 – 2170 MHz (IMT 2000/UMTS – FDD) și, respectiv, 1900 – 1920 MHz (IMT 2000/UMTS – TDD).

Dispozițiile art. 3 din proiectul deciziei, prin raportare la prevederile art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 61/2008, act normativ în aplicarea căruia va fi emisă decizia președintelui ANRCTI privind procedura de acordare a unei licențe de utilizare a frecvențelor radio în vederea furnizării de rețele și servicii de comunicații electronice

mobile în benzile de frecvențe 410-415/420-425 MHz, sunt eminamente explicative, având exclusiv scopul de a detalia textul normativ ce le este temei, respectiv interdicția formulată în cuprinsul articolului menționat din Hotărârea Guvernului nr. 61/2008 (*„La procedura de selecție reglementată prin prezenta hotărâre nu pot participa operatorii care dețin cel puțin o licență națională de utilizare a frecvențelor radio în vederea furnizării de rețele și servicii de comunicații electronice mobile, inclusiv de bandă largă, și care furnizează sau pot furniza rețele și servicii de comunicații electronice mobile substituibile cu cele ce pot fi furnizate prin utilizarea benzilor de frecvențe 410-415/420-425 MHz”*). În acest context, eliminarea prevederilor respective din cuprinsul proiectului deciziei nu ar produce niciun efect, ANRCTI fiind ținută oricum de respectarea art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 61/2008.

În plus, precizăm că Hotărârea Guvernului nr. 61/2008 și, pe cale de consecință, și proiectul deciziei supuse consultării urmăresc creșterea competitivității la nivelul furnizării rețelilor și serviciilor de comunicații mobile, în special în zonele rurale. Așa cum se arată și în nota de fundamentare a Hotărârii Guvernului nr. 61/2008, există indicii în ceea ce privește gradul nesatisfăcător de concurență în comunicațiile mobile din România, respectiv nivelul ridicat de concentrare a pieței, stabilitatea cotelor de piață, nivelul ridicat al barierelor la intrarea pe piață, similaritățile de comportament și omogenitatea ofertelor primilor doi mari operatori, precum și nivelurile semnificativ mai mari de profitabilitate ale acestora în raport cu competitorii lor de pe același segment și chiar cu subsidiarele din alte state ale acelorași grupuri. În consecință, apariția unui nou furnizor de rețele și servicii de comunicații electronice mobile poate fi de natură a contrabalansa situația existentă în prezent, în contextul în care trei dintre cei cinci operatori de comunicații mobile la nivel național dețin deja câte două licențe de furnizare de rețele și servicii de comunicații mobile pentru diferite tehnologii, iar serviciile ce pot fi furnizate în banda de frecvențe radio 410-415 MHz /420-425 MHz sunt substituibile cu serviciile (de voce, date, internet, SMS) ce sunt furnizate de operatorii ce dețin deja o licență națională de utilizare a frecvențelor radio în vederea furnizării de rețele și servicii de comunicații electronice mobile (inclusiv de bandă largă).

2. Taxa de licență este mai mică decât cea plătită de titularii licențelor 2G/3G

Se reclamă caracterul discriminatoriu al taxei de licență al cărei quantum este “mult mai scăzut” în cazul acestei licitații.

Quantumul taxei de licență nu face obiectul proiectului deciziei. Totuși, menționăm că valoarea taxei de licență este influențată în mod semnificativ de costurile de eliberare a spectrului, care sunt diferite în funcție de banda de frecvențe radio ce trebuie eliberată, de tehnologia ce utilizează banda și de alternativa pe care trebuie să o adopte utilizatorul benzii ce urmează a fi eliberată.

Referitor la quantumul părții din taxa de licență convenită bugetului de stat, de 1 milion de euro, acesta a fost stabilit, potrivit notei de fundamentare a Hotărârii Guvernului nr. 61/2008, în urma evaluării următoarelor criterii:

- situația acestei benzi de frecvențe radio în cadrul Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe;
- eficacitatea economică a spectrului radio prin evaluarea acestuia în comparație cu spectre similare din alte țări;
- tipurile de servicii ce se pot realiza în această bandă;

- câștigătorul procedurii de licitație să aibă suficient capital social pentru realizarea serviciilor solicitate și achiziționarea de echipamente de telecomunicații necesare dezvoltării.

3. Lipsa tarifului de utilizare a spectrului

Se solicită clarificarea problemei tarifului de utilizare a spectrului ce va fi achitat de către persoana care va fi declarată câștigătoare a procedurii de selecție.

Stabilirea tarifului de utilizare a spectrului nu poate face obiectul acestei decizii. Observația este însă îndreptățită și ANRCTI va stabili tariful de utilizare a spectrului pentru banda de frecvențe radio 410-415/420-425 MHz în cel mai scurt timp posibil, prin completarea Deciziei președintelui Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației nr. 686/2005 pentru aprobarea Procedurii de tarificare și a Listei cuprinzând tarifele de utilizare a spectrului radio, datorate anual către Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației, cu modificările și completările ulterioare.

4. Clarificarea motivului pentru care banda de frecvențe radio pentru care se acordă dreptul de utilizare este pereche

Se solicită ca banda de frecvențe radio pentru care se acordă dreptul de utilizare să fie o bandă continuă (eventual toată banda 410-425 MHz, inclusiv banda de gardă 415-420 MHz), pretabilă modului de utilizare TDD și nu o bandă pereche, pretabilă modului de lucru FDD, invocându-se neutralitatea tehnologică.

Decizia Comitetului de Comunicații Electronice (ECC) al Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații (CEPT) ECC/DEC(04)06 desemnează benzile de frecvențe pereche 410-420/420-430 MHz cu ecart duplex de 10 MHz între frecvențele de emisie și cele de recepție ale stațiilor de bază ca benzi în cadrul cărora pot fi introduse sisteme mobile digitale de bandă largă, fără caracter exclusiv. În România, această decizie a fost implementată prin Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe (TNABF) aprobat prin Ordinul ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației nr. 232/2003 pentru aprobarea Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe, cu modificările ulterioare, în care benzile de frecvențe alocate sistemelor mobile digitale de bandă largă au fost stabilite la 2x5 MHz.

Banda de frecvențe radio 415-420 MHz nu este în fapt o bandă de gardă. Facem această precizare deoarece ea este destinată, potrivit TNABF, altor aplicații (Mobil terestru analog și digital PMR/PAMR EU7, Mobil terestru digital PMR/PAMR de bandă îngustă și Sisteme militare) și altor utilizatori.

Din punct de vedere tehnic, modul de utilizare duplex al benzilor de frecvențe nominalizate se datorează sistemelor de bandă largă CDMA-PAMR care sunt impuse prin anexa Deciziei CEPT/ECC/DEC(04)06, tehnologie similară IMT-2000 CDMA Multi-carrier, ce utilizează canale duplex de 1,25 MHz (2X1,25 MHz).